

ภาคผนวก ก

รูปแบบวิธีการเลี้ยงหอยแมลงภู๋ แบบต่างๆ

วัสดุอุปกรณ์หลักในการเลี้ยงแบบปักหลัก และการเก็บหอย

วัสดุอุปกรณ์ในการช่วยลดต้นทุนการเลี้ยง

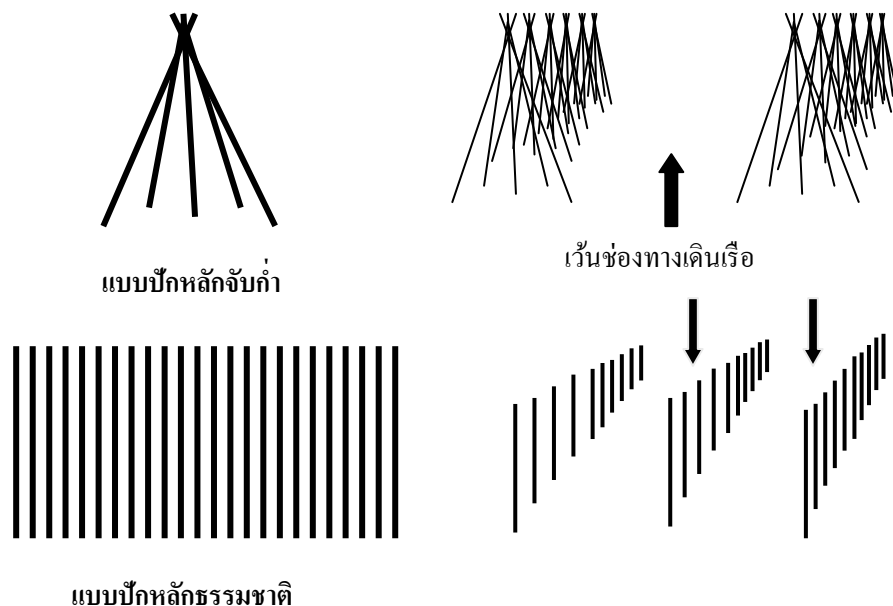
ความเสียหายจากกระบวนการล้าง และเพรียงหอย

แพรับซื้อหอย ข้อปรับปรุง ผลผลิต การแปรรูป การเก็บรักษา

นิยามศัพท์ทางการประมงเพิ่มเติม

รูปแบบวิธีการเลี้ยงหอยแมลงภู่มะแบบต่างๆ

1. การเลี้ยงแบบปักหลัก

(จากการสำรวจ, 2553)

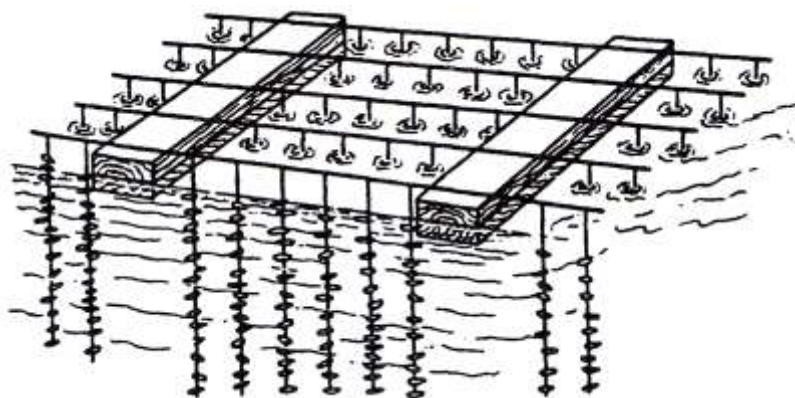
ปักหลักจับกำ หมายถึง วิธีการเลี้ยงหอยแมลงภู่มะของชาวประมงอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ที่นำไม้ไผ่ มาปักหลักเลี้ยงหอยแมลงภู่มะ มักเป็นไม้ไผ่ลำเล็ก ขนาดยาวประมาณ 4-12 เมตร เป็นต้น โดยการปักหลักในลักษณะเป็นรูปวงกลม ประมาณ 5-7 ลำ โดยให้ปลายไม้ไผ่ที่โผล่ผิวน้ำเอียงเข้าหากัน แล้วจับมัดรวมกันเป็นกำที่ปลายไม้ เพื่อช่วยป้องกันไม้ไผ่ปักหลักหลุดลอยไปจากการถูกคลื่นลมพัดพาเสียหาย

ปักหลักธรรมชาติ หมายถึง วิธีการเลี้ยงหอยแมลงภู่มะ ของชาวประมงอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ที่นำไม้ไผ่มาปักหลักเลี้ยงหอยแมลงภู่มะ ใช้ไม้ไผ่ลำเล็ก และไม้ไผ่โคนซอ มาปักหลัก โดยปักในลักษณะเป็นแถวตรงแนวเดียวกัน เป็นแถวๆ ซึ่งเป็นวิธีเลี้ยงหอยแมลงภู่มะที่ใช้เลี้ยงหอยแมลงภู่มะมานานหลายสิบปี

2. การเลี้ยงแบบแขวน

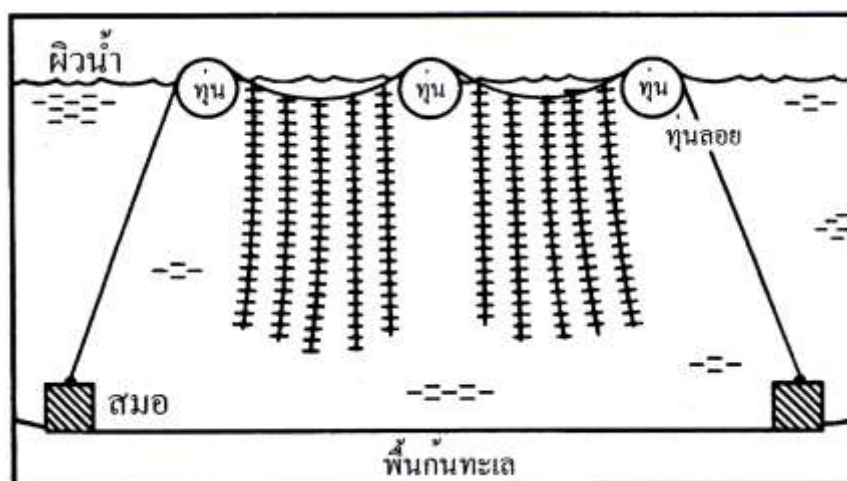
การเลี้ยงแบบแขวน หมายถึง การเลี้ยงหอยแมลงภู่นำเชือกมาผูกต่อกันเป็นแถวยาว หรือเป็น ตาข่าย โดยใช้เสาไม้ เสาปูนหรือ ทุ่นลอย เป็นหลักในการโยงเชือกหรือยัดเชือกไว้ให้อยู่ในน้ำ และผูกเชือก อวน หรือ เศษไม้ ห้อยลงเป็นหลักให้หอยแมลงภู่อาศัยเกาะ

แขวนแบบแพหรือทุ่น

(Landau, M. 1991. Introduction to aquaculture. p. 45. อ้างถึงใน โชคชัย เหลืองธูปราณีต, 2548: 395)

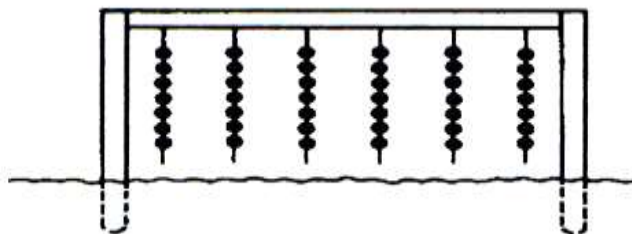
แขวนแบบราวเชือก

(Landau, M. 1991. Introduction to aquaculture. p. 45. อ้างถึงใน โชคชัย เหลืองธูปราณีต, 2548: 398)

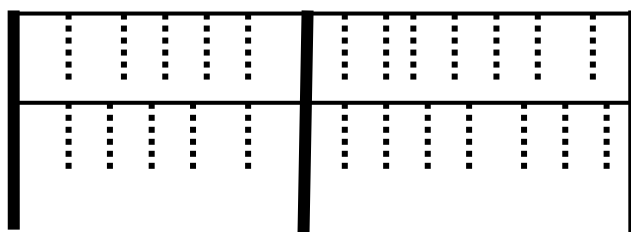
แขวนแบบราวหรือแคร่ไม้

แขวนราวไม้ 1

(Cushing D.H., 1977. Science and Fisheries.p.17 อ้างถึงใน โชคชัย เหลืองชูปราณีต, 2548 : 389)

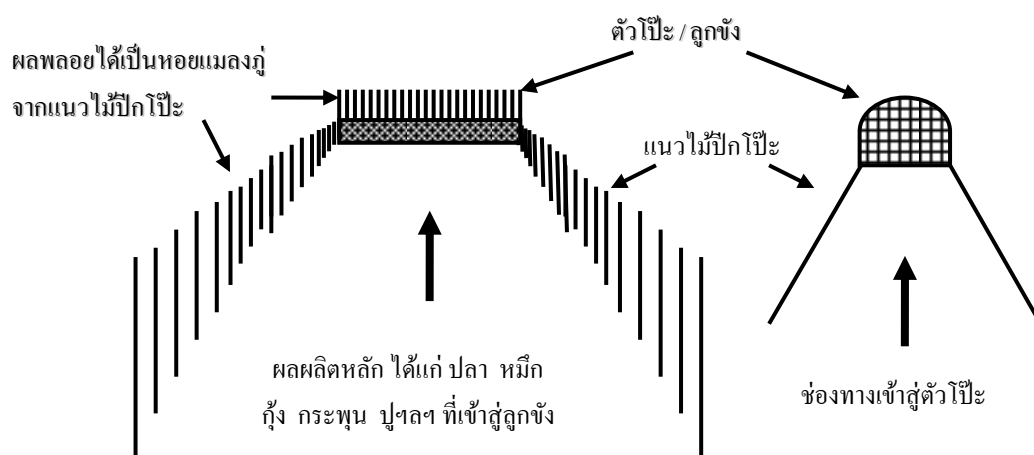
แขวนราวไม้ 2

(จากการสำรวจ, 2553)

3. แบบปักหลักร่วมกับการทำโป๊ะ

ลักษณะของการทำประมงโป๊ะ

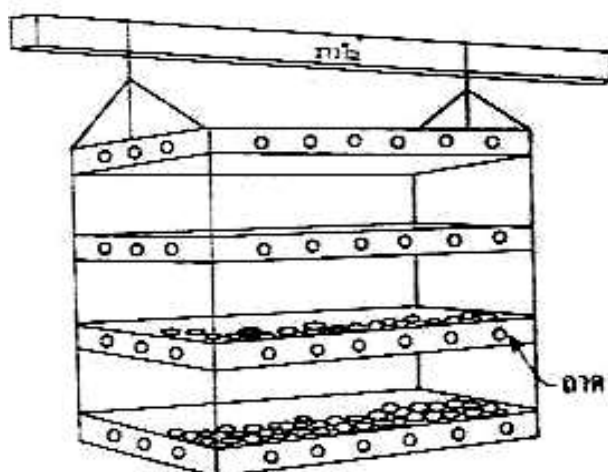
(จากการสำรวจ, 2553)

โป๊ะ หมายถึง เครื่องมือประจำที่อยู่ในทะเล อาจใช้จับสัตว์น้ำต่างๆ เช่น กุ้ง ปลา ปลาหมึก แมงกะพรุน เป็นต้น ที่ชาวประมงอำเภอบ้านแหลมอาศัยโป๊ะ เป็นที่เลี้ยงหอยแมลงภู่น้ำจืด หรือมีผลพลอยได้จากการที่หอยแมลงภู่น้ำจืดที่ปักโป๊ะอีกด้วย ประกอบด้วยส่วนของลูกขัง มีลักษณะเป็นรูปทรงต่างๆ และมีส่วนของปีกเป็นทางนำให้สัตว์น้ำจืดจากปลาลงสู่ลูกขัง ทั้งนี้ สามารถแบ่งได้เป็นโป๊ะน้ำตื้นหมายถึง โป๊ะที่มีระดับน้ำในลูกขังไม่เกินสามเมตรเมื่อน้ำลงต่ำสุด และโป๊ะน้ำลึก หมายถึง โป๊ะที่มีระดับน้ำในลูกขังเกินกว่าสามเมตรเมื่อน้ำลงต่ำสุด

4. การเลี้ยงหอยแมลงภู่น้ำจืดบนพื้นทะเล

การเลี้ยงบนพื้นทะเล วิธีนี้เหมาะสำหรับที่พื้นทะเลเป็นกรวด หินหรือดินดานและมีระดับน้ำลึกประมาณ 2 เมตร เป็นวิธีเลี้ยงง่ายๆ โดยเก็บลูกหอยแมลงภู่น้ำจืดมาปล่อยในลานเลี้ยง (สุวรรณา วัฒนาคม, 2542 : 190- 191) การเลี้ยงแบบนี้มีมากในประเทศเนเธอร์แลนด์และเยอรมนี ชนิดที่เลี้ยงคือ *Mytilus Edulis* โดยผู้เลี้ยงจะเก็บรวบรวมลูกหอยความยาวเปลือกไม่เกิน 2 เซนติเมตร มาหว่าน การเก็บผลผลิตใช้เรือขนาดใหญ่มีเครื่องมือผ่อนแรงอย่างดี เรือเก็บหอยในประเทศเนเธอร์แลนด์สามารถเก็บหอยได้ 15 ตัน ต่อชั่วโมง ในสหรัฐอเมริกาในรัฐเมน (Maine) มีการเลี้ยงและให้ผลผลิตประมาณ 2 ตันต่อไร่ต่อปี (กเชนทร เกลิมวัฒน์, 2544 : 92)

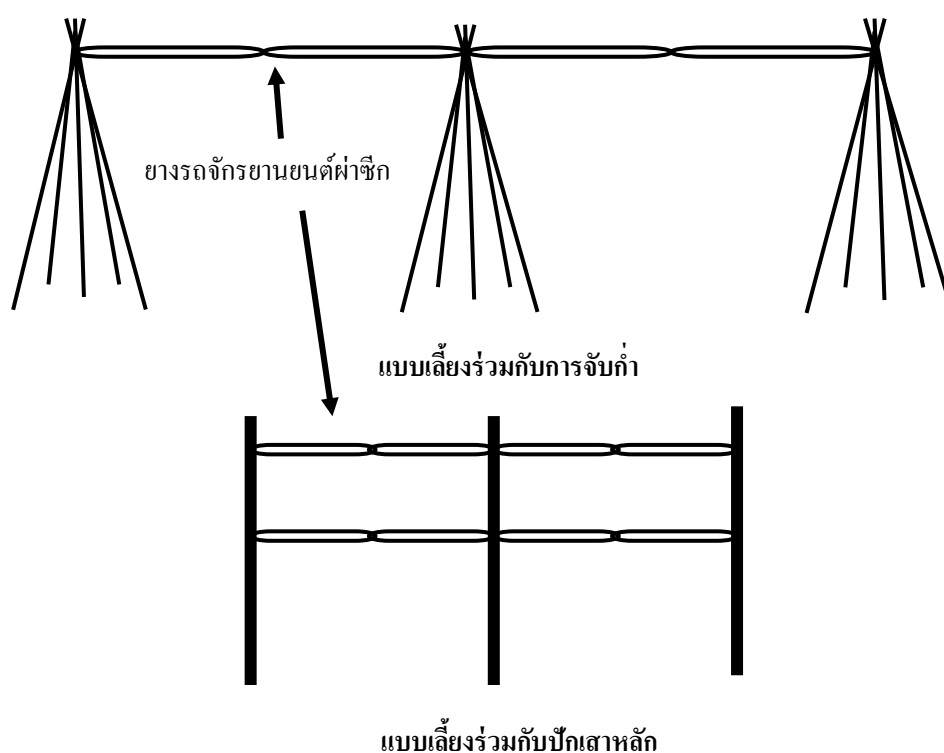
5. การเลี้ยงในตะกร้าหรือถาด

(Landau, M. 1991. Introduction to aquaculture. p. 47 อ้างถึงใน โชคชัย เหลืองชูปราณีต, 2548: 402)

การเลี้ยงหอยในตะกร้าหรือถาด นิยมเลี้ยงมากในประเทศญี่ปุ่น ลูกหอยที่ได้จากการล่ออาจโยกย้ายไปใส่ในตะกร้าหรือถาด (Tray) แล้วนำไปแขวนไว้ใต้เพดานหรือราวไม้ได้ทุ่น โดยให้ตะกร้าหรือถาดจมอยู่ในน้ำตลอดเวลา การเลี้ยงในตะกร้าหรือถาด จะใช้ตะกร้าหรือถาดรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าหรือกลม ซึ่งอาจเป็นตะกร้าชั้นเดียวหรือถาดที่มีหลายชั้น แต่ละชั้นควรมีระยะห่างกันมากเพียงพอให้น้ำหมุนเวียนได้สะดวก ตะกร้าหรือถาดอาจสร้างขึ้นอย่างง่ายๆ ด้วยโครงเหล็กและปิดด้วยอวนตาข่ายซึ่งมีขนาดตาอวนที่เหมาะสม เพื่อให้ให้น้ำหมุนเวียนดี และป้องกันศัตรูที่จะเข้ามากินได้ (โชคชัย เหลืองธูปราณี, 2548: 398)

5. การใช้ยางรัดจักรยานยนต์เลี้ยงหอยแมลงภู

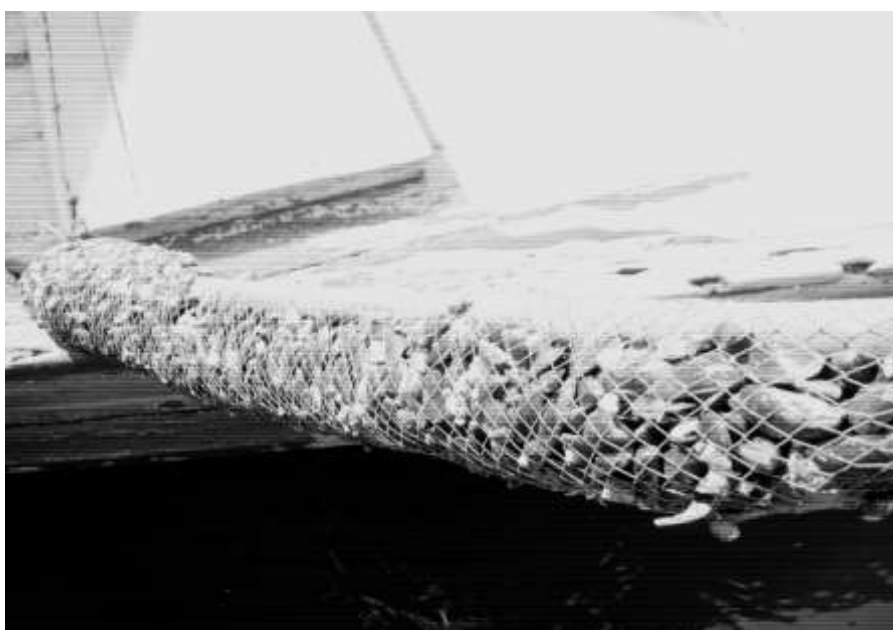

(จากการสำรวจ, 2553)

เป็นวิธีการเลี้ยงหอยแมลงภูของเกษตรกรชาวประมง ในอำเภอบ้านแหลมจังหวัดเพชรบุรี ที่อาจเกิดจากการทดลองหรือสังเกต การเติบโตของหอยแมลงภูบนวัสดุยางรัดจักรยานยนต์ ทั้งนี้เพื่อต้องการลดต้นทุนการเลี้ยงหอยให้ต่ำลง โดยราคาวัสดุยางรถเก่านี้ มีราคา 2- 3 บาทต่อเส้นสามารถใช้เลี้ยงหอยแมลงภูให้เติบโตได้ และสามารถใช้ได้นานหลายปี ใช้เลี้ยงร่วมกันได้กับแบบปักหลักจับก่า แบบปักหลักธรรมชาติ และแบบแขวน แต่เป็นวิธีที่ผิดระเบียบของกรมประมง

ที่ให้ความเห็นว่า การใช้ยางรถจักรยานยนต์เลี้ยวหอยแมลงภู่อาจมีผลกระทบต่อหอยที่เลี้ยง เพราะหอยอาจดูดซับเศษย่อยสลายของยางรถจักรยานยนต์นี้เข้าไป และเมื่อนำมาบริโภค อาจมีผลกระทบสะสมข้างเคียงได้ เชื่อว่า อาจจะยังมีผู้เลี้ยงหอยบางรายใช้วิธีเลี้ยงด้วยยางรถจักรยานยนต์อยู่จำนวนหนึ่ง

6. การเลี้ยงหอยเกษตร หรือ หอยห่ออวน

(จากการสำรวจ, 2553)

การเลี้ยงหอยเกษตร หมายถึง วิธีการเลี้ยงหอยแมลงภู่วางของชาวประมงอำเภอบ้านแหลม ที่นำลูกหอยตัวเล็กจากการนำไม้ไปปักหลักล่อลูกหอยในทะเล จากการเลี้ยงระยะประมาณ 3-4 เดือน นำมาแบ่งหลักเลี้ยงเป็น 2 หลัก โดยมาทำการห่อใส่ในถุงอวนตาข่ายยาวห่อไว้รอบลำไม้ไผ่ปักหลักมัดปิดปลายถุงกับหลักไม้ แล้วจึงนำไปเลี้ยงลูกหอยต่อในทะเล อีกระยะประมาณ 3-4 เดือน จึงจะค่อยนำมาจำหน่ายได้ เพื่อเป็นการเพิ่มอัตราการรอดตายของหอยแมลงภู่วางในการเลี้ยง เป็นวิธีเลี้ยงที่ลูกหอยสามารถเติบโตได้ดีกว่า ใช้เลี้ยงร่วมได้กับแบบปักหลักจับก้าม และแบบปักหลักธรรมชาติ หรือการเลี้ยงห่ออวนแบบแขวน ปริมาณและคุณภาพของหอยที่ได้จะดีกว่าแบบปักหลักธรรมชาติ แบบไม่ห่ออวน เพราะมีปริมาณลูกหอยไม่มากเกินไปต่อหลัก การเติบโตจึงดีกว่า และอาจช่วยลดความเสี่ยงจากโรคมะเร็งในหอยได้ในการเลี้ยงหอยห่อแบบแขวน

วัสดุหลักในการเลี้ยงหอยแมลงภู่วัยเบบปักหลัก

(ไม้หลักส่วนใหญ่เป็นไม้ไผ่ต่างๆ)

(เรือสำหรับบรรทุกไม้)

(เชือกสำหรับมัดก้ามหอย)

(เศษไม้เพื่อขันชะเนาะเชือกมัดก้าม)

(จากการสำรวจ, 2553)

วัสดุอุปกรณ์หลักในการเลี้ยงหอยแมลงภู่วัยเบบปักหลักนั้น คือ ไม้ไผ่ ที่ผู้เลี้ยงอาจจะซื้อ มาเก็บไว้ ในเวลาที่ยังไม่มีราคาถูกลง (ภาพบนซ้าย) เรือสำหรับบรรทุกไม้ปักหลักเลี้ยงหอยแบบปักโป๊ะ อาจเป็นเรือลำใหญ่ ไม่มีเครื่องยนต์ ใช้พ่วงกับเรืออีกลำ เพราะไม้ปักปักโป๊ะจะมีขนาดใหญ่ และ ยาวกว่า ไม้ปักหลักหอยทั่วไป (ภาพบนขวา) ใช้เชือกในการมัดก้ามหอย หรือ ถูงอวนใช้ห่อลูกหอย ผูกติดกับไม้หลัก (ภาพล่างซ้าย) และใช้เศษไม้ไผ่ในการขันชะเนาะเชือกให้แน่น เพื่อให้ไม้หลักผูกยึด เป็นก้ามและไม่ให้หลุดลอยไป (ภาพล่างขวา)

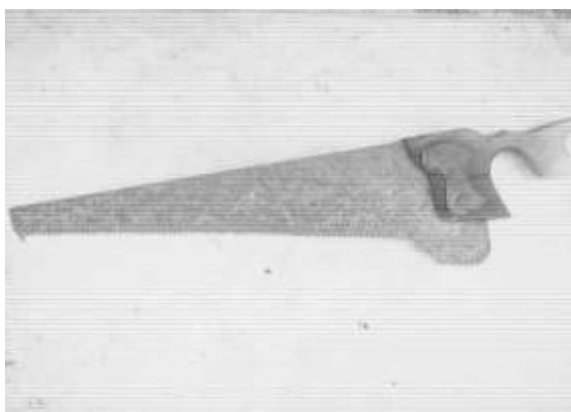
วัสดุอุปกรณ์หลักในการเก็บหอยแมลงภู

ชุดประดาน้ำ

เรือเพื่อบรรทุกหอย

เลื่อยไม้

หน้ากากประดาน้ำ

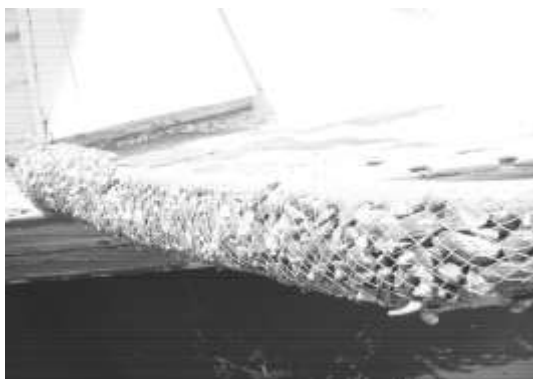
เสียมขุดหอย

เหยื่อเก็บหอย

(จากการสำรวจ, 2553)

วัสดุในการช่วยลดต้นทุนการเลี้ยง

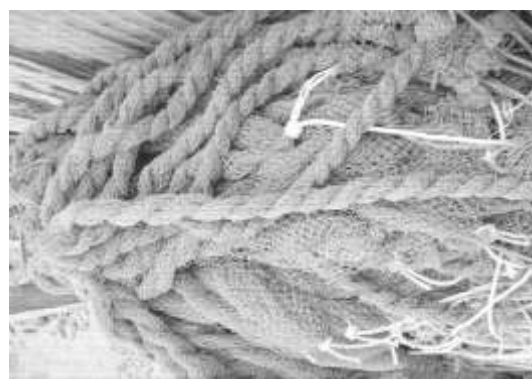
การนำเศษลูกหอยมาห่ออวน

ถุงอวนเก่า

สายเบตกรัดยนต์ใช้แทนเชือก

อวนเก่าพันเกลียวเล็ยแบบแขวน

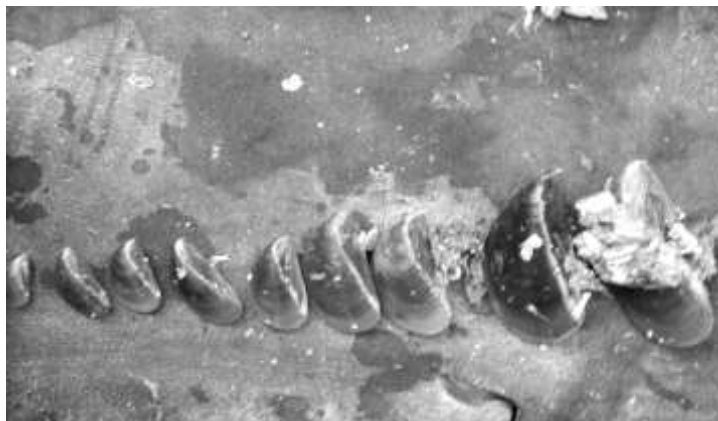
เศษไม้แก่นนำมาใช้ใหม่

ยางรถมอเตอร์ไซด์เก่า นำมาผ่าเป็น
2 ซีกติดกัน ใช้เลี้ยงหอย

(จากการสำรวจ, 2553)

ความเสียหายบริเวณทำขึ้นหอย

ด้วยขนาดของหอยที่มีขนาดคละกันไป

การล้างทำความสะอาด หรือกระบวนการคัดขนาดด้วยเครื่องคัดแยก

ทำให้เกิดความสูญเสียเป็นลูกหอยขนาดเล็กจำนวนมาก เศษลูกหอยจะปะปนอยู่กับกะซ้าเพรียง
หอย และเปลือกหอยที่ตายแล้ว เราสามารถคัดนำลูกหอยเหล่านี้ มาห่อวนนำไปเลี้ยงใหม่ได้

(จากการสำรวจ, 2553)

ภาพสภาพของหอยแมลงภู่มะพร้าวและเพรียงหอยที่ติดมากับหอยแมลงภู่มะพร้าว

(จากการสำรวจ, 2553)

หอยแมลงภู่มะพร้าวเมื่อนำขึ้นมาจากทะเลจะมีเศษโคลนและเพรียงหอยติดอยู่ หลังจากนั้นจึงนำหอยแมลงภู่มะพร้าวมาล้างเศษโคลนออก (ภาพแถวบน) เศษลูกหอยจำนวนมากที่หลุดรอดออกจากตะกร้าในการล้างจะมีให้พบเห็นบริเวณท่าขึ้นหอยที่นำหอยไปล้าง (ภาพแถวกลาง) เพรียงหอยที่ติดมากับหอยแมลงภู่มะพร้าว ลูกหอยจะใช้เป็นที่อาศัยยึดเกาะหลบภัย จากกระแสน้ำและศัตรูหอยได้ ในการคัดหอยแมลงภู่มะพร้าว จะต้องเคาะเอาเพรียงหินที่ติดมากับตัวหอยออกก่อนจะนำไปจำหน่ายต่อ เศษเพรียงหรือกะซ้าหอยเหล่านี้ อาจเป็นแหล่งเพาะเชื้อโรคต่างๆ นิยมนำไปใช้ในการถมที่ดิน (ภาพแถวล่าง)

สภาพทั่วไปของแพรับซื้อหอย และข้อควรปรับปรุง ในกระบวนการผลิตแปรรูป

สภาพโรงแพตัดหอย

เครื่องคัดแยกเนื้อหอยแบบใช้น้ำลงสู่ตะแกรง

(จากการสำรวจ, 2553)

สภาพทั่วไปของแพรับซื้อหอย จะอยู่ริมคลอง มีโรงเรือนแบบเปิดโล่งเพื่อให้อากาศถ่ายเท เพื่อสะดวกต่อการชำระล้างสิ่งสกปรกจากตัวหอยแมลงภู่ หลังการคัดแยก แรงงานส่วนใหญ่ มักเป็นเพศหญิง มีทั้งคนไทยและ พม่า โดยคิดค่าแรงตามปริมาณการแปรรูปได้ ซึ่งแพรับซื้อหอย ในอำเภอบ้านแหลม อาจมีอยู่ประมาณ 10 แห่ง ในบางแห่งอาจใช้อุปกรณ์เครื่องจักรช่วย ในการผลิตแปรรูป เช่น เครื่องคัดขนาด เครื่องคัดแยกเนื้อหอยแบบใช้น้ำ การลงทุนใช้เครื่องจักร ที่มีราคาสูง ในการตัดสินใจซื้อ ควรต้องวิเคราะห์การลงทุนก่อน

ตะกร้า และถังน้ำแข็งไว้ใส่เก็บหอย

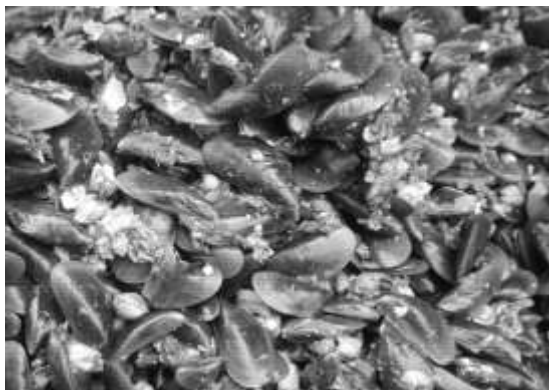
การต้มหอยบนกระทะแบบใช้แก๊ส

(จากการสำรวจ, 2553)

วัสดุอุปกรณ์ในการแปรรูปหอยแมลงภู่ ซึ่งเป็นวัสดุอุปกรณ์ที่ควรให้ความสำคัญในเรื่องของความสะดวก เพื่อเป็นการสร้างมาตรฐานการผลิตที่ดี และด้วยกระบวนการผลิตแปรรูปแบบง่าย ๆ ในการต้มให้ความร้อน ซึ่งมีขั้นตอนที่ควรระมัดระวังไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ เช่นการนำหอยขึ้นจากกระทะ การดูแลรักษาอุปกรณ์ในการต้ม

ผลผลิตหอยแมลงภู

ผลิตภัณฑ์หอยแมลงภูรูปแบบต่างๆ

หอยแมลงภูสด (หอยตัว)

หอยแมลงภูต้ม (หอยปิ้ง)

หอยแมลงภูแกะสด (หอยน้ำ)

หอยแมลงภูผ่าตากแห้ง (หอยดาบ)

หอยแมลงภูดองเค็ม (หอยดอง)

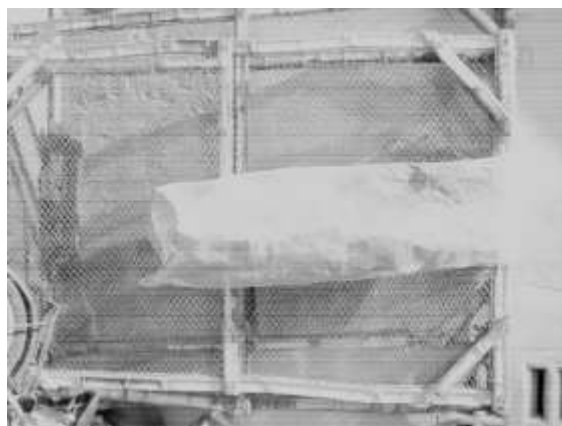
หอยแมลงภูเค็มตากแห้ง (หอยเค็ม)

(จากการสำรวจ, 2553)

ภาพการแปรรูปผลผลิตหอยและการเก็บรักษา

การผ่าหอยสดเพื่อนำไปจำหน่ายแปรรูป

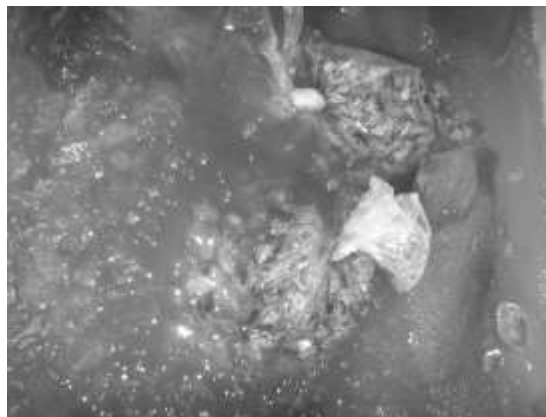
แผงอวนใช้ตากหอยให้แห้งเป็นหอยแห้ง

(จากการสำรวจ, 2553)

ผู้ค้ารายย่อยจำนวนหนึ่ง รับซื้อหอยแมลงภู่มาทำการแปรรูปจำหน่ายเอง (ภาพซ้าย) เช่น หอยน้ำ หอยดอง หอยตากแห้ง เป็นต้น และในการแปรรูปหอยแมลงภู่แห้ง ส่วนใหญ่ใช้วิธี การตาก ผึ่งแดดบนแผงอวนที่ขึงยึดกับไม้ไผ่ผ่าซีก เป็นรูปสี่เหลี่ยมหรือแผงอวนตาถี่ (ภาพขวา) ใช้เวลาการตาก 1- 2 วัน ในวันที่มีแดด มีปริมาณการผลิตน้อย ส่วนใหญ่ใช้แรงงานในครัวเรือน

เนื้อหอยต้มแยกใส่ถุง

การเก็บรักษาเนื้อหอยต้มโดยแช่น้ำแข็ง

(จากการสำรวจ, 2553)

ในการเก็บรักษาผลผลิตหอยแมลงภู่ที่แปรรูปแล้ว เช่น หอยน้ำ หอยบ๊แห้ง ส่วนใหญ่จะใช้วิธีการแช่น้ำแข็ง เมื่อบรรจุหอยใส่ในถุงเรียบร้อยแล้ว จึงนำมาเก็บรักษา โดยใช้ถังน้ำแข็งบรรจุเก็บไว้ สามารถเก็บรักษาผลผลิตได้นานช่วงเวลาหนึ่ง และต้องใส่น้ำแข็งแช่ตลอด

นิยามศัพท์ทางการประมงเพิ่มเติม

1. ประมงชายฝั่ง หมายถึง ลักษณะการทำประมงทะเลของเกษตรกรชาวประมงอำเภอบ้านแหลม ด้วยเครื่องมือทำประมงขนาดเล็ก (พื้นบ้าน) ไม่ห่างจากฝั่งมากนักซึ่งเครื่องมือทำประมงที่ใช้ต้องอาจเป็นชนิดที่ไม่ใช่เรือประมงหรือใช้กับเรือไม่มีเครื่องยนต์ หรือเรือมีเครื่องยนต์นอกเรือ (เรือหางยาว) หรือใช้กับเรือมีเครื่องยนต์ในเรือที่มีระวางบรรทุกน้อยกว่า 10 ตัน

2. การทำประมงทะเล หมายถึง กิจกรรมเชิงเศรษฐกิจของชาวประมงอำเภอบ้านแหลม ในการจับ ดัก ล่อ ทำอันตราย ฆ่า หรือเก็บสัตว์น้ำที่ยังมีชีวิตอยู่ในที่จับสัตว์น้ำซึ่งเจริญเติบโตโดยธรรมชาติและไม่เป็นของบุคคลหนึ่งบุคคลใดด้วยเครื่องมือทำการประมงในบริเวณน้ำเค็มและน้ำกร่อย และหมายความรวมถึงการไล่ต้อน การเรียก การล่อ หรือด้วยวิธีใดๆ เพื่อใช้บริโภค ขาย หรือนำมาแปรรูป ไม่รวมการจับเพื่อการแข่งขันการทดลอง การกีฬา หรือเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ

3. การทำประมงแบบพอเพียง หมายถึงวิธีการทำประมงของชาวประมงอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ที่เป็นการทำประมงตามกำลังความสามารถของตนเองหรือ ครอบครัว เพื่อให้ตนเองหรือครอบครัวสามารถใช้ชีวิตแบบประมงพื้นบ้าน มีความเป็นอยู่พอประมาณ โดยมีหลักการเกี่ยวกับการใช้ชีวิตแบบเศรษฐกิจแบบพอเพียง

4. แหล่งทำการประมงเลี้ยงหอย หมายถึง บริเวณที่เรือออกไปทำการประมงปึกหลักเลี้ยงหอยแมลงภู่ ซึ่งอยู่ในบริเวณเขตชายฝั่งของพื้นที่อำเภอบ้านแหลม หรือ พื้นที่บริเวณใกล้เคียงที่สามารถทำการเลี้ยงได้ โดยเป็นพื้นที่ธรรมชาติ สามารถจับจองหาผลประโยชน์ได้ หรือเป็นพื้นที่ที่หน่วยงานประมงอำเภอบ้านแหลมกำหนดให้เป็นพื้นที่ที่สามารถเลี้ยงหอยแมลงภู่ได้ แต่อาจไม่มีสิทธิ์ในการครอบครอง

5. ผู้เลี้ยงหอย หรือ ผู้ประกอบการเลี้ยงหอยแมลงภู่ หมายถึง กลุ่มของผู้ที่ประกอบอาชีพหลักในการเลี้ยงหอยแมลงภู่ หรือผู้ที่มีอาชีพเสริมในการเลี้ยงหอยแมลงภู่ ในเขตอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ไม่นับรวมถึง ผู้ที่ประกอบอาชีพประมงแบบอื่น แต่มีผลพลอยได้เป็นหอยแมลงภู่เพิ่มขึ้นจากการทำประมงดังกล่าว

6. ผู้ค้าส่ง พ่อค้า หรือ แม่ค้า หมายถึง ผู้ค้าส่งหอยแมลงภู่ หรือ ผู้ที่ทำอาชีพการค้าขายหอยแมลงภู่ มีการดำเนินการด้านการซื้อการขายหอยแมลงภู่ โดยจัดหาหรือ รับซื้อหอยแมลงภู่จากผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ในพื้นที่หรือนอกพื้นที่ นำมาแปรรูปเพื่อจำหน่ายต่อไปยังตลาด กลุ่มผู้ค้ารายย่อย ร้านอาหาร หรือ ห้างร้านต่างๆ เพื่อที่กลุ่มผู้ค้าเหล่านี้จะส่งขายต่อ หรือ แปรรูปเป็นอาหารแก่ผู้บริโภค

7. ค่าอาชญาบัตรหรือค่าน้ำ หมายถึง เงินค่าเช่าหรือค่าเสียหายในการเข้าพื้นที่ทางทะเลที่ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ต้องเสียให้กับรัฐบาล โดยคิดอัตรา 80 บาท ต่อ ไร่ ขึ้นอยู่กับจำนวนพื้นที่ในการเช่า

โดยกลุ่มสหกรณ์ประมงอำเภอบ้านแหลมเป็นผู้เรียกเก็บค่าอาชญาบัตร ผู้ที่ขึ้นทะเบียนต้องเสียภาษี และมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือจากทางรัฐบาล กรณีที่เกิดปัญหาหอยตาย

8. เขี่ย หมายถึง อุปกรณ์ใช้สำหรับใส่หอยแมลงภู่ มีลักษณะเป็นห่วงเหล็กหรือไม้ดัดกลม มีตาข่ายวนผูกยึดรอบห่วงหรือไม้เป็นถุงปิดปลาย และมีสายยางหรือเชือกผูกยึดห่วงสองด้านใช้สำหรับคล้องคอ เวลาเก็บหอยผู้เก็บหอยจะใช้เขี่ยคล้องคอลงในทะเล แล้วบิดหอยจากหลักไม้ใส่ในเขี่ย แล้วส่งให้คนบนเรือ นำหอยใส่ลำเรือ ผู้เก็บหอยจะมีความสะดวกมากกว่าในการใช้เขี่ยเก็บหอยที่หลุดจากหลักไม้ลงสู่พื้นดิน ซึ่งใช้เก็บหอยคราวละมากๆ ได้

9. เรืออีป้าป หมายถึง เรือประมงขนาดเล็ก ที่ผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ กล่าวว่า เป็นเรือที่ใช้ในการขโมยหอยแมลงภู่จากแนวปักหลัก ของผู้เลี้ยงหอย อาจมีลักษณะคล้ายเรือหางยาวหรือเรือป้าป มีเครื่องยนต์ขนาดเล็ก

10. กะฆ่าหอย หมายถึง เศษของเฟรียงที่ติดมากับหอย เปลือกหอย รวมถึง ลูกหอยที่ยังโตไม่ได้ขนาด ติดมากับผลผลิตหอยแมลงภู่ เศษกะฆ่าหอยจะเกิดจากการคัดแยกหอย หรือการล้างหอย บริเวณท่าขึ้นหอย เศษกะฆ่าหอยจำนวนมาก จะนำไปใช้ประโยชน์ในการถมที่ดิน หรือปลูกต้นไม้